Azimut

Comarcal Senderisme

7

Conca de Barberà

17 excursions a peu

Josep Insa

Col·lecció: Azimut Comarcal
Sèrie Senderisme – 7

CONCA DE BARBERÀ

17 excursions a peu

JOSEP INSA

Cossetània EDICIONS

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 1 30/01/12 11:23

Aquest llibre ha estat editat amb la col·laboració
del Consell Comarcal de la Conca de Barberà

Consell Comarcal
de la Conca de Barberà

Primera edició: febrer del 2012

Edita: Cossetània Edicions
C/ de la Violeta, 6 - 43800 VALLS
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

© del text i de les fotografies: Josep Insa Montava
© de l'edició: Cossetània Edicions

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Arts Gràfiques Requesens

ISBN: 978-84-15403-57-9

Dipòsit legal: T-3-2012

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 2 30/01/12 11:23

Índex

INTRODUCCIÓ

La Conca de Barberà 6
La selecció d'itineraris 9
Llocs per pernoctar 9
Agraïments 10
Bibliografia 10

ELS ITINERARIS

1. De Montblanc a la Guàrdia dels Prats 12
Montblanc • barranc del Reguer • la Guàrdia dels Prats • riu Anguera • molí del Pas • riu Francolí • Montblanc

2. Els antics molins fariners de Montblanc 18
Montblanc • molí dels Capellans • els Molins de la Vila • aiguabarreig dels rius Anguera i Francolí • molí de Celdoni • la Farga • Montblanc

3. Des de Montblanc fins a les pedanies de Prenafeta i Lilla 22
Montblanc • molí del Pas • Prenafeta • la Barceloneta • Lilla • mas de la Llémena • Vilaverd • molins de Llorac • les Roquetes • Montblanc

4. De Montblanc a l'Espluga de Francolí 32
Montblanc • santuari de la Serra • l'Espluga de Francolí • la font Major • coll Roig • camí vell de Montblanc • molí de Castellví • Montblanc

5. De Rojals a Montblanc, per la Vall 38
Rojals • font del Ral • el Mal Pas • font de la Teula • mas de Ponet • estret de la Vall • font de Jesús • ermita de Sant Josep • Montblanc

6. De Rojals a la Mola d'Estat i als Cogullons 44
Rojals • coll de la Mola • clot del Llop • Taula dels Quatre Termes • Mola d'Estat o dels Quatre Termes • els Cogullons • Rojals

7. El monestir de Poblet i el mirador de la Pena 50
L'Espluga de Francolí • monestir de Poblet • les Masies • mirador de la Pena • ermites de Sant Joan i de la Trinitat • l'Espluga de Francolí

8. El tossal de la Baltasana 56
Vall del Tillar • font de la Teula • xalet forestal del Tillar • coll del Bosc • tossal de la Baltasana • font de la mina de l'Obis • coll del Bosc

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 3 30/01/12 11:23

9. De Vilanova de Prades a Vimbodí per Riudabella 60
Vilanova de Prades • barranc de Viern • Vallclara • mas de la Salut • Riudabella • Milmanda • ermita dels Torrents • Vimbodí

10. Per la serra del Tallat 68
Blancafort • Solivella • santuari del Tallat • Senan • coll de Senan • mas d'en Jup • Blancafort

11. De Sarral a l'ermita dels Sants Metges i al Cogulló 74
Sarral • ermita dels Sants Metges • barranc de la Solana • serra del Comaverd • el Cogulló (879 m) • Sarral

12. De Sarral a Barberà i Ollers, per la llera del riu Anguera 78
Sarral • Sant Pere d'Anguera • el Salt • Barberà de la Conca • Pira • Ollers • resclosa romana del barranc de la Salada • Sarral

13. De Sarral a Savallà del Comtat, tot passant per Forès 84
Sarral • Forès • Sant Pere de Savella • el Fonoll • Segura • Savallà del Comtat

14. De Savallà a Sarral per les Piles i Montclar 90
Savallà del Comtat • les Piles • Biure de Gaià • Sant Miquel de Montclar • Vallverd de Queralt • Montbrió de la Marca • Sarral

15. El naixement del riu Gaià, des de Santa Coloma 100
Santa Coloma de Queralt • camins dels Horts i dels Molins • pou de gel • Sant Gallard • la Figuerola • Santa Maria de Bell-lloc • Santa Coloma

16. El castell de Queralt 106
Bellprat • Riudeboix • castell de Queralt • Sant Jaume de Queralt • clot de les Marrades • Bellprat

17. Per l'entorn del santuari de Sant Magí de la Brufaganya 110
Pontils • Santa Perpètua de Gaià • puig de les Creus • Sant Magí de la Brufaganya • Rocamora • coll de l'Àngel • Viladeperdius • Pontils

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 4 30/01/12 11:23

Introducció

Aprofitant l'estada de l'estiu del 2009 a la casa de Rojals, em vaig dedicar a recórrer tots els itineraris d'aquesta guia. La idea va sorgir per la proximitat al lloc de treball i per la petició que em va fer la Maria Teresa Roca de La Baldufa, de Montblanc, durant la Festa Llibre 2009-Fira d'autors i editors de la Conca de Barberà, quan va explicar-me que no hi havia publicada cap guia d'excursions per poder recórrer la Conca i, de passada, va engrescar-me perquè jo la realitzés. Alguns dels recorreguts ja els tenia publicats a la meva primera guia *De la muntanya al mar*, publicada l'any 1997 per Cossetània Edicions de Valls. Els que ja tenia fets, els vaig recuperar de nou per actualitzar-los i posar-los al dia perquè tot canvia.

Ara m'he adonat de com canvien les coses en pocs anys… 13 només. Els anys passen i ens fem grans tot sumant anys i anys, que no vol dir ésser vells. Crec que són velles les persones que no tenen il·lusió ni nous projectes: jo tinc 73 anys i de projectes en tinc uns quants per portar a terme, tot dependrà de la salut per fer-los realitat. Cal aprofitar al màxim els darrers anys que tenim per davant, perquè no tornaran.

Al llarg de tots els recorreguts he gaudit d'aquesta bellesa tan particular que té el paisatge de la Conca de Barberà, les seves muntanyes, els conreus i els boscos. També he gaudit dels seus pobles tranquils i ben conservats, amb les seves esglésies i ermites, algunes amb restes romàniques i gòtiques, d'altres de barroques, neoclàssiques o modernes, del preciós monestir de Poblet, de les restes de castells i torres medievals, de les construccions rurals (masos, cabanes i barraques, marges, cisternes, pous), totes construïdes amb pedra seca de l'entorn.

Si recorrent aquests camins sou observadors, gaudireu de la comarca, del seu paisatge, dels pobles, de la seva gent. Atureu-vos a parlar amb ells. La gent gran la trobareu a l'estiu a l'ombra de les places, a l'hivern al sol, asseguts als bancs del "si no fos". Cerqueu, converseu i aprendreu molt d'ells i del poble. Els més joves treballen a les indústries del poble o dels voltants, o bé alguns van als camps. Tots van motoritzats i sempre tenen pressa: també segueixen, com arreu, el ritme del progrés.

LA CONCA DE BARBERÀ

Segons alguns autors, el nom de la Conca fa referència a la conca alta del riu Francolí i Barberà ve d'un romà anomenat Barbaranus. La Conca de Barberà, així entesa segons el dictat de la Ponència de la Divisió Territorial de la Generalitat de Catalunya de l'any 1936, té una superfície de 647,5 km^2, i acull els termes municipals de Barberà de la Conca, Blancafort, Conesa (Saladern), l'Espluga de Francolí, Forès, Llorac (Albió, la Cirera i Rauric), Montblanc (la Guàrdia dels Prats, Lilla, Prenafeta i Rojals), Passanant (Belltall, Glorieta, la Pobla de Ferran i la

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 6 30/01/12 11:23

Sala), les Piles (Biure de Gaià i Guialmons), Pira, Rocafort de Queralt, Santa Coloma de Queralt (Aguiló, la Pobla de Carivenys i les Roques), Pontils (Montalegre, Valldeperes, Sant Magí de la Brufaganya, Santa Perpètua de Gaià, Vallespinosa i Viladeperdius), Sarral, (Montbrió de la Marca i Vallverd de Queralt), Savallà del Comtat, (Segura), Senan, Solivella, Vallclara, Vilanova de Prades, Vilaverd i Vimbodí i Poblet.

La Conca de Barberà no és homogènia geogràficament parlant, sinó que consta de cinc unitats ben diferenciades:

- La Conca de Barberà estricta. Està formada dins una cubeta per les conques de les valls dels rius Francolí, Vallverd i Anguera de ponent cap a llevant, es clou o tanca per migdia a l'estret de la Riba. Les altures de les muntanyes de Prades i part del riu Brugent n'estableixen el límit per ponent i per migdia, així com la serra Carbonària i la de Comaverd. Els vessants de la serra del Tallat i de Forès la tanquen vers el nord.
- L'alta vall del riu Gaià, fins a l'altura del mas de Camadall.
- La plataforma segarrenca, que envolta la capçalera del riu Corb, que conjuntament amb l'altiplà de Santa Coloma de Queralt constitueix l'anomenada Baixa Segarra.
- La capçalera del riu Montsant, entre els pobles de Vilanova de Prades i Ulldemolins.
- L'altiplà de Senan, als límits de la comarca de l'Urgell, té moltes semblances amb el territori segarrenc.

Conèixer la comarca, actualment, vol dir anar per "bones" carreteres asfaltades que segueixen la sinuositat del seu paisatge, trencat, però alhora dolç, i també molt diferenciat: mentre al nord i al nord-est hi predomina el monocultiu dels cereals, a la resta de la Conca les vinyes omplen els camps de conreus (6.000 hectàrees de vinya i denominació d'origen pròpia) i als pobles sentireu l'olor del vi dels cellers de vins i caves; alguns cellers cooperatius, d'estil modernista, com els de Montblanc, Barberà de la Conca, Pira, Sarral, Rocafort de Queralt i l'Espluga de Francolí, foren alçats a principis del segle XX.

A la comarca hi ha tot un rosari d'ermites, totes elles situades en llocs força escaients: la de Montgoi a Vilaverd; les de Sant Josep, Sant Joan, Santa Anna i dels Prats a Montblanc; la Santíssima Trinitat a l'Espluga de Francolí; la dels Torrents a Vimbodí, i la dels Sants Metges a Sarral.

Recorrent la comarca us adonareu del que és la Conca estricta i la que forma part geogràficament de la Baixa Segarra. Aquesta diferència no es nota solament en el paisatge i els cultius, sinó també en els petits pobles i les viles, així com la seva gent. Fins fa pocs anys, fins i tot les divergències entre determinades zones de la comarca es trobaven en la parla.

Les arrels de la gent de la Conca de Barberà són molt reculades, perquè s'han trobat restes i vestigis de totes les cultures: del neolític i paleolític, dels ibers, dels romans, dels gots i visigots, dels musulmans i de l'època medieval (hi ha mostres d'aquestes cultures al Museu Comarcal de la Conca de Barberà, a Montblanc). Tot recorrent la comarca podrem

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 7 30/01/12 11:23

contemplar moltes restes, tant a l'aire lliure (torres, castells, esglésies romàniques, convents, el monestir de Poblet...) com cobertes.

A la vila emmurallada de Montblanc s'hi celebraren diverses trobades de les Corts Catalanes i fou residència estival d'alguns monarques catalans. Aleshores, en època medieval, la vila era una de les més importants i la setena més poblada de la Catalunya del seu temps, i acollia un call jueu i una escola d'estudis majors. A Santa Coloma, Conesa i Sarral també hi havia un call jueu. A la Conca hi tenien jurisdiccions i dominis el monestir de Poblet, l'orde dels Templers i després el dels Hospitalers, homes de fe i d'armes que senyorejaren per diferents pobles de la Conca fins a les darreries del segle XIX.

Des de fa uns anys, Montblanc, com a capital de la comarca, ha patit grans transformacions, l'entorn ha crescut força, amb l'expansió de polígons i petites zones industrials, en detriment de l'agricultura, tant de regadiu com de secà. En alguns llocs, em fa un xic de pena, ja sé que el progrés és el progrés "i no es pot aturar", però aquest progrés ha trencat tota l'harmonia paisatgística dels afores de la vila, amb noves carreteres i noves línies de ferrocarril. En canvi, pel que fa a la recuperació de les seves muralles fa molt de goig; quan estigui tot recuperat serà preciós.

I per finir aquest petit resum no ens deixem uns quants miradors naturals de la comarca: el poble de Forès, el llogarret de Rojals, el molló o cogulla de Miramar, la serra de Comaverd, el tossal de la Baltasana... Penseu, però, que les coses són boniques si el viatger hi va predisposat i es troba bé amb si mateix; si un se sent dissortat, no hi ha res bonic…

LA SELECCIÓ D'ITINERARIS

Al llarg d'aquests 17 itineraris, pensats per fer-los a peu, intentarem recórrer els llocs més escaients de la Conca de Barberà; això no vol dir que hi siguin tots, ja que la guia no dóna per a més, però sí que he procurat que passessin pels principals llogarrets. Tant els més propers a Montblanc, capital comarcal, com els de l'entorn de Santa Coloma de Queralt, capitaleta de la subcomarca de la Baixa Segarra, amb una bellesa diferent de la zona anterior, tant pel paisatge com per les pedres velles (restes de castells, esglésies romàniques, petits llogarrets, alguns masos) i, és clar, per les panoràmiques que s'albiren des de llogarrets com Aguiló, el Montclar, Queralt, etc., i que són el bres de la capçalera del riu Gaià.

A més de la descripció dels recorreguts, hi fem constar la durada de cada excursió (aproximat, ja que hi ha moltes maneres de caminar per la muntanya) i la dificultat, paràmetre que fa referència a l'estat del camí, als desnivells i llargada del recorregut: en cap cas hi ha dificultats tècniques que podrien portar petits problemes. Els desnivells que hi consten, sempre són els que hem de superar, encara que siguin els acumulats al llarg de tot el recorregut. Les fonts que he mencionat sempre ragen; per tant, procureu omplir les cantimplores a les fonts dels pobles (si és que ragen), ja que aquestes gairebé mai no fallen, mentre que les altres, segons l'estació de l'any, poden rajar molt o bé estar seques.

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 8 30/01/12 11:23

El mapa que he mencionat en cada recorregut és el mapa comarcal de la Conca de Barberà (núm. 16), de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC), escala 1:50.000. També podeu usar (és molt convenient), si els trobeu en alguna botiga especialitzada o biblioteca, els mapes de l'Instituto Geográfico Nacional a escala 1:25.000 (sempre es veu millor). De totes maneres, en aquests mapes no trobareu ni un senderó dels que hi ha per aquestes contrades i, per tant, cal cercar mapes d'excursionisme especialitzat com el de les Muntanyes de Prades a escala 1:25.000 o el de la serra de Miramar, tots dos de l'Editorial Piolet. A cada itinerari hi ha un petit plànol descriptiu, de molta utilitat orientativa.

També vull remarcar que en tots els recorreguts trobareu alguna petita descripció històrica per assabentar-vos de tot el que aneu trobant (pobles i llogarrets, castells, ermites, etc.), per allò de saber el que trepitgem i no només anar a fer quilòmetres i menjar-nos els camins. Així, a poc a poc anirem coneixent el territori i tot el que l'envolta, pas previ per estimar més el nostre país i respectar-lo una mica més, que prou manca li fa.

Distribució aproximada dels 17 itineraris per la Conca de Barberà

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 9 30/01/12 11:23

LLOCS PER PERNOCTAR

A la Conca de Barberà trobareu hostals, fondes i hotels (23), masies o masos (6), cases de turisme rural (23), apartaments turístics i rurals (10), cases de colònies (6) i càmpings (3); també hi ha l'Alberg Jaume I de la Generalitat de Catalunya (les Masies de Poblet) i dos refugis de muntanya: un al llogarret dels Cogullons/Rojals (Centre Excursionista Montblanc), i l'altre a Santa Coloma de Queralt (Centre Excursionista Queralt). Trobareu les adreces a l'Oficina d'Informació de Montblanc i a l'Oficina Comarcal de Turisme de la Conca de Barberà, situada a Poblet i Vimbodí.

Durant els anys vint del segle passat Antoni Palau i Dulcet feia menció que "als pobles de la Conca, si no hi ha hostal, els viatgers poden allotjar-se en alguna casa que els donarà sopluig". Això ja ha passat a la història, i avui dia, en molts llocs, ni pagant es troba un lloc per dormir a preus d'excursionista.

AGRAÏMENTS

Agrair o donar les gràcies a les persones que, d'una manera o altra, m'han ajudat donant-me informació dels llocs per on passes, crec que és un deure i la mínima deferència que pots donar vers aquestes persones. Unes m'han informat a peu de camí; no les coneixia i potser no les tornaré a veure mai més. D'altres m'han ajudat en la recerca de la informació que cal per "vestir" els itineraris, cosa molt important si volem conèixer un xic més la petita història dels llocs per on anem passant; treballs fets per diverses persones que en el seu dia ja han publicat valuoses petites recerques que fan que nosaltres puguem gaudir del seu esforç còmodament trescant per aquest territori que uns ja estimem i d'altres de ben segur estimareu quan l'aneu recorrent, tant a peu com amb qualsevol altre mitjà que no malmeti els camins i la tranquil·litat de l'entorn. A tots ells, moltíssimes gràcies!

BIBLIOGRAFIA

Anuari Estadístic de Catalunya 2008, Institut d'Estadística Generalitat de Catalunya.

Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya. Institut d'Estudis Catalans / Generalitat de Catalunya, 2003.

Enciclopèdia Comarcal de Catalunya.

Palau i Dulcet, Antoni. *Guia de Montblanc*. Barcelona, 1931.

Palau i Dulcet, Antoni. *Guia de la Conca*. Barcelona, 1932.

Josep Iglésies i Joaquim Santasusagna, *Les valls del Gaià, del Foix i de Miralles*. Centre de Lectura de Reus, 1934.

Manel Martínez Garcia, *El bosc de Poblet al llarg dels anys*. Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, 2001.

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 10 30/01/12 11:23

Itinerari • 1

De Montblanc a la Guàrdia dels Prats

Montblanc • barranc del Reguer • la Guàrdia dels Prats • riu Anguera • molí del Pas • riu Francolí • Montblanc

Descripció

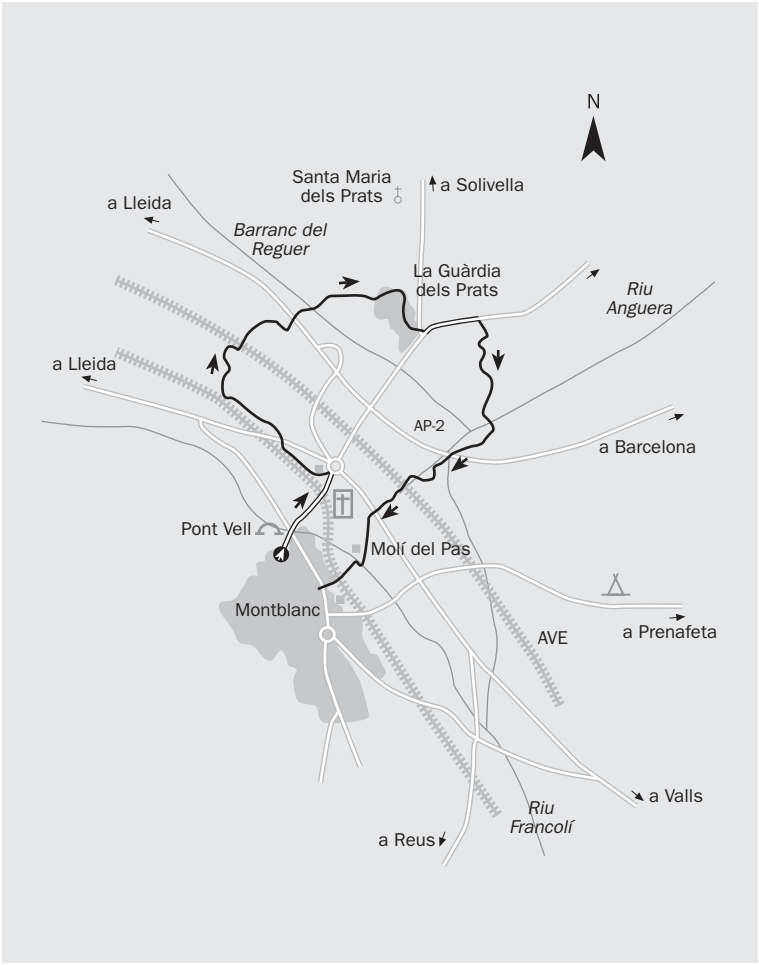
Curt però bonic recorregut per conèixer la part de llevant del terme, amb la visita al petit poble de la Guàrdia dels Prats, que pertany al municipi de Montblanc.
Durant el recorregut podrem albirar les muntanyes que encerclen la comarca de la Conca de Barberà, que són: vers el nord i nord-est hi tenim les serres de Vilobí i del Tallat; cap a llevant la serra de Comaverd i la Carbonària, on destaca el Tossal Gros; cap a ponent s'alcen tot un seguit de serres i barrancs que formen els vessants orientals de les Muntanyes de Prades; cap al sud o migdia hi tenim part de la serra Carbonària amb el Molló o Cogulla de Miramar, la carena del Pas del Bou i les Garrigues de Vilaverd que tanquen la comarca a l'estret de la Riba.
Un circuit sense grans desnivells, apte per recórrer-lo tant amb bicicleta com a peu, al costat de camps de conreus de sembradures, vinyes, algunes granges i diverses línies de comunicació, com l'autopista, l'autovia (en construcció), la línia del ferrocarril de l'AVE. Aquesta zona del terme de Montblanc en pocs anys ha sofert un gran canvi.

Itinerari

- **Distància:** 8,6 km.
- **Temps de marxa:** 2 h 36', aturades i visites a banda.
- **Dificultat:** Fàcil.
- **Desnivell:** Uns 100 m.
- **Cartografia:** Institut Cartogràfic de Catalunya, mapa comarcal Conca de Barberà, escala 1:50.000.
- **Punts d'aigua potable:** Montblanc i la Guàrdia dels Prats.
- **Lloc de sortida:** Des del Portal de Sant Antoni, a la part nord de Montblanc, al peu de les antigues muralles i al final del carrer Major.

km 0,000. Situats al mateix portal i amb la torre de Sant Antoni d'esquena al carrer Major, iniciem la ruta seguint recte avall per l'empedrat raval de Santa Anna. Poc més avall passem pel davant de l'antic edifici de l'Hospital de Santa Magdalena, avui seu de l'Arxiu Històric de la Conca de Barberà.
km 0,160 (3'). Passem pel damunt del preciós Pont Vell de base romànica, i amb afegits i reformes per les envestides de fortes riuades

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 12 30/01/12 11:23

i diverses guerres. Tant pel carrer Major com pel portal de Sant Antoni i per aquest pont hi passava la calçada de Tarragona a Lleida des dels temps dels ibers, els romans i els musulmans i, finalment, camí ral des de l'edat mitjana. Seguim tot dret fins a arribar a l'encreuament de l'antiga carretera N-240.

km 0,280 (5'). Stop i semàfor. Continuem pel segon trencall de la dreta en direcció a Tàrrega i Santa Coloma de Queralt, per la carretera C-14 que va al cementiri.

km 0,550 (9'). Passem per sota el pont del ferrocarril (Tarragona-Reus-Lleida), seguim de dret per la carretera uns metres.

km 0,720 (12'). A l'esquerra tenim l'accés a la indústria de molins de vent Tarragó. Hi accedim. Un cop al davant de la nau hem de seguir en paral·lel. Al final a la dreta comença un camí de terra que segueix pel costat de la via del ferrocarril (senyal vermella i blanca del sender GR 171-5).

km 1,200 (17'). Derivació a la dreta que hem de seguir vers un pont que tenim al davant.

km 1,350 (21'). Després de passar el pont de la circumval·lació de

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 13 30/01/12 11:23

La Guàrdia dels Prats

El banc del Si No Fos

Està situat al nord-est de Montblanc i en forma part des de l'any 1879. El nucli resta al peu d'un tossal a 385 metres d'altitud, al costat de la carretera C-240, de Montblanc a Tàrrega, i de l'encreuament amb la C-241. El seu topònim constata la fundació defensiva de vigilància i ja apareix documentat abans de la definitiva expulsió dels sarraïns. Actualment té 160 habitants empadronats.

Sembla que al poble hi va néixer sant Pere Ermengol, que visqué els darrers anys a l'ermita de la Mare de Déu dels Prats, citada l'any 1240 i rehabilitada el 1556. És d'una sola nau i la coberta s'aguanta per tres arcs apuntats. L'any 1918 en marxaren els darrers ermitans i el 1930 s'usava com a granja. L'any 1987 es rehabilità la teulada, la porta de ponent, el campanar d'espadanya o cadireta i l'entorn; el portal de llevant resta tapiat tot esperant temps millors…

l'N-240, trobem un camí travesser; el seguim a l'esquerra, tot deixant a la dreta un cuprer força gran. Anem trobant camps de conreus, especialment de sembradures.

km 1,530 (25'). Després d'un mur que tanca una finca hi ha un camí a la dreta que ens cal seguir.

km 1,850 (31'). Trobem un camí travesser, el seguim cap a l'esquerra i a uns 90 metres més endavant trobem una trifurcació; hem de continuar pel trencall de la dreta avall. Ben aviat anem al costat de la tanca metàl·lica de l'AVE.

km 2,300 (39'). Passem per sota del pont de l'AVE. Al final del pont trobem un camí travesser i quatre camins, ens cal continuar pel camí que tenim al davant i que

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 14 30/01/12 11:23

tot seguit gira cap a l'esquerra vers una torre elèctrica; pugem un xic, i després gira cap a la dreta.

km 2,630 (45'). Passem davant d'un cobert d'obra enderrocat.

km 2,830 (48'). Nova trifurcació. Continuem per la dreta, pal indicador a la Guàrdia dels Prats i Pira. A uns 90 metres, ens cal desviar-nos cap a l'esquerra per passar el pont per damunt de l'autopista AP-2. Un cop passat el pont, baixem acompanyats d'uns bonics pollancres per creuar el gairebé inapreciable barranc del Reguer.

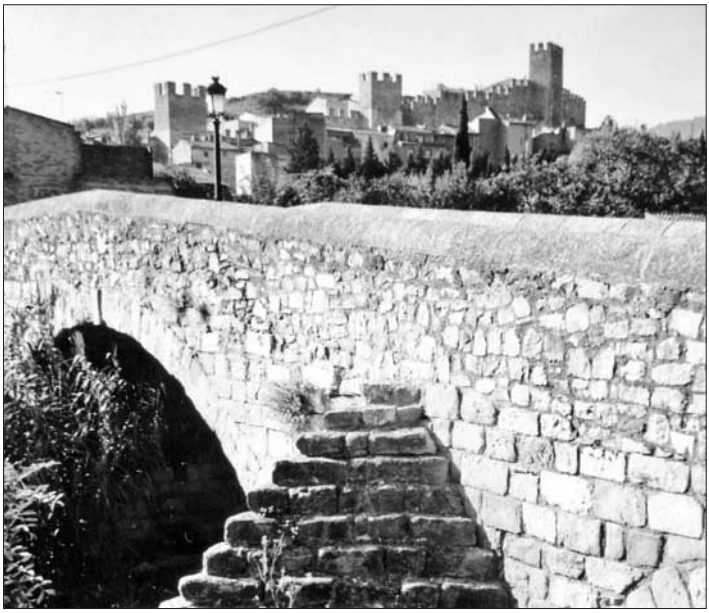
km 3,260 (55'). Deixem un camí que va cap a la dreta en un ampli encreuament; aquest camí de la dreta era el camí vell per anar de la Guàrdia a Montblanc que resta obstaculitzat per les modernes vies de comunicació.

km 3,460 (58'). Nova desviació. Per l'esquerra se'ns ajunta el camí que ve de l'Espluga de Francolí. Continuem cap a la dreta pujant un xic, per un terreny àrid i amb alguns tossals de terres argiloses.

km 3,840 (1 h 5'). Tenim un pal indicador a l'esquerra; a la dreta podem veure un marge molt antic que aguanta el que fou una era de batre el gra. Seguim amunt. A uns 60 metres trobem un encreuament amb quatre camins. Seguim recte avall i deixem a la dreta un magatzem.

km 3,970 (1 h 7'). Arribem a un camí asfaltat, el seguim cap a la dreta de pla.

km 4,060 (1 h 9'). Nou encreuament i pal indicador (aquí deixem el sender GR 171-5). Per l'esquerra i avall el camí va cap al poble de Pira; nosaltres entrem recte cap al poble de la Guàrdia per la rereguarda. Si fem uns 150 metres serem a la plaça de l'Escola. Les fonts són uns metres més avall. El poble encara conserva un bon re-

Les muralles de Montblanc des del Pont Vell

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 15 30/01/12 11:23

gust de temps passats amb algunes cases rehabilitades.
Continuem la ruta després de passar pels antics carrers i la plaça de l'Església i visitar una estona el llogarret, estona que no comptabilitzem. Seguirem avall pel carrer de Baix i farem cap a la carretera.
km 4,480 (1 h 17'). Som a la rotonda i hem de deixar a la dreta la carretera que va a Montblanc per continuar pel segon trencall de la dreta que va cap a Sarral i Santa Coloma de Queralt. Més endavant passem el pont de damunt la rasa de Pira.
km 4,980 (1 h 26'). A la dreta hi ha un camí que ens cal seguir i deixem la carretera que va cap a Pira i Sarral.
km 5,090 (1 h 28'). Deixem un trencall a l'esquerra. Més endavant, quan baixem per la dreta veurem uns arcs d'un antic rec d'aigua que era per regar les terres de més avall (l'aigua baixava de la Peixera de la partida de la Canà). Avui ja no s'utilitza.
km 5,630 (1 h 36'). Nova cruïlla de camins. Deixem el de l'esquerra per continuar cap a la dreta i passem pel costat d'una masia. Més endavant passem per sota d'una línia elèctrica d'alta tensió entre camps de sembradures. Ara baixarem una curta estona per creuar el riu Anguera i tornarem a pujar.
km 6,040 (1 h 43'). Passem entre dues casetes de pagès, la de la dreta té un bonic noguer. Anem travessant bonics camps de sembradura i de vinya i deixarem dos camins secundaris a la dreta.
km 6,520 (1 h 54'). Encreuament poc abans de passar el pont de l'autopista AP-2. Deixem el trencall de l'esquerra i seguim vers el pont i pel mateix camí.
km 6,940 (2 h 3'). Desviació a l'esquerra que deixem (és el camí per anar a Prenafeta; itinerari número 3, senyals del GR 175-1). Més endavant passem per sota del pont de l'AVE i continuem.
km 7,410 (2 h 12'). Per la dreta deixem un trencall i una bassa gran, seguim per anar avall i tornar a creuar el riu Anguera.
km 7,660 (2 h 17'). Deixem un trencall a la dreta que no té sortida mentre anem pujant. A uns 130 metres deixem un camí a la dreta.
km 7,890 (2 h 21'). Encreuament al costat d'un mur de pedra. Deixem el trencall de la dreta i anem per camí asfaltat mentre contemplem la vila de Montblanc i les muntanyes del darrere, on veiem a mig aire l'ermita de Sant Joan.
km 8,030 (2 h 24'). Encreuament al costat d'una creu de terme. Les creus termenals servien per invitar els vianants o genets a postrar-se de genolls al terra i orar. Deixem el camí de l'esquerra i una granja i seguim recte avall. Ans d'arribar al pont del riu Francolí, a la dreta hi tenim les restes (en rehabilitació) de l'antic molí fariner del Pas. Un cop passat el pont continuem pel trencall de la dreta i pugem un xic.
km 8,400 (2 h 32'). Quatre camins irregulars, deixem els dos dels costats i entrem al pas subterrani per passar per sota de les vies del ferrocarril de la línia Lleida-Reus-Tarragona. Un cop a l'altra banda tenim a l'esquerra l'estació del ferrocarril. Seguim amunt per l'empedrat carrer Aguiló.
km 8,600 (2 h 36'). Som a la muralla de Santa Tecla, davant del portal de Bové. Entrem al carrer Riber i fem cap a la plaça dels Àngels, als Quatre Cantons del carrer Major i a la plaça de la Casa de la Vila.

AZS-CONCA DE BARBERA .indd 16 30/01/12 11:23